

Novinky ze světa udržitelnosti

Má přednost ochrana památek nebo životní prostředí?

Obyvatel okrajové plzeňské části si chtěl na střechu umístit čtrnáct fotovoltaických panelů. Jeho dům stojí na památkové zóně, a tak se musel obrátit na plzeňský magistrát. Památkáři to odmítli s tím, že instalace narušuje památkovou péči. Hlavní námitky památkářů směřovaly k tomu, že instalace OZE nelze považovat za veřejný zájem. Při podané kasační stížnosti Nejvyššímu správnímu soudu NSS nesouhlasil s argumenty památkářů a potvrdil závěry krajského soudu. Uvedl, že již z předchozích rozhodnutí NSS (např. rozsudek č.j. 2 As 207/2016) vyplývá, že instalace obnovitelných zdrojů energie je také veřejným zájmem a jeho střet s památkovou ochranou musí posuzovat příslušný orgán památkové péče. Rozhodnutí NSS tak může sloužit jako precedens pro další podobné spory ohledně střetu památkové ochrany a umístování FVE panelů v památkově chráněných územích.

Máte doma alespoň dva nepoužívané mobily?

Češi schovávají nefunkční mobilní telefony do šuplíků místo jejich recyklace a stovky tisíc z nich končí ve směsném odpadu. Průzkum agentury Ipsos pro Remobil odhalil, že přibližně dvě pětiny Čechů mají doma v průměru dva staré telefony, které nevyužívají. Množství elektroodpadu zvyšují také tím, že si nejčastěji kupují nový telefon každý druhý až třetí rok. Mobily přitom obsahují mnoho kovů, jejichž těžba zatěžuje životní prostředí a které lze recyklovat. Prostor se tak otevírá pro prodejce a výrobce elektroniky, kteří by měli umožnit recyklaci v rámci odpovědnosti za své produkty. Jak však ukazuje zkušenost T-Mobile, to často nestačí a je potřeba aktivně komunikovat a vzdělávat veřejnost, aby byli lidé motivováni k recyklaci

Na Pálavě objevena houba, která má růst jen v USA

Pálava odhalila další své tajemství. Byl zde objeven unikátní druh houby, který byl dosud považován za rostoucí pouze v lesích západní Severní Ameriky. Milovická stráň se tak stala teprve druhým místem na světě, kde byla nalezena houba seslička poduškovitá. Tento objev učinil amatérský mykolog Slavomír Valda.

Pozoruhodný nález tak narušuje dosavadní představy o tomto druhu, protože se předpokládalo, že seslička (latinsky *Sedecula pulvinata*) vyžaduje specifické podmínky, které dosud splňovaly pouze severoamerické lesy. Zdá se však, že opak je pravdou.

Seznamka pro včelaře

Vídeň představila novou online platformu, která má za cíl rychle, bezplatně a s minimální administrativou propojit včelaře se zemědělci. Díky tomu budou včelaři moci umístit své včelstvo na plochy vhodné k opylování. Profitovat z toho budou nejen zemědělci, ale i obyvatelé Vídně, kteří získají kvalitní med.

Konec minibalení

Na své poslední schůzi ve starém složení přijal EP Nařízení o obalech a obalových odpadech. Cílem tohoto nařízení je omezit nárůst množství obalů a odpadů prostřednictvím různých zákazů, zejména těch týkajících se plastových materiálů. Mělo by dojít také k podpoře recyklace a většího používání vlastních kelímků a nádob.

Pro běžného spotřebitele budou nejviditelnější následující změny. Z hotelů a ubytovacích zařízení by měly postupně mizet miniaturní lahvičky se šampony či sprchovými gely, které jsou dosud často používány. Od roku 2030 by už neměly být používány vůbec.

Nádoby na kuchyňský odpad s kapkou AI

Umělá inteligence nyní slibuje pomoc kuchyním. Bude sledovat, co vyhazují – což jim umožní lépe kontrolovat své dopady na životní prostředí a rozpočty. Restaurace, bufety a cateringové společnosti, které chtějí snížit plýtvání potravinami, mají k dispozici nový nástroj: **koše na odpad poháněné umělou inteligencí**.

Mezi společnostmi nabízející tyto „koše“ patří Leanpath Inc., Winnow Solutions Ltd. a Orbisk B.V. Tyto koše jsou vybaveny chytrými kamerami, váhami a někdy i dotykovými obrazovkami. Systémy shromažďují podrobné informace o vyhazovaných položkách, včetně typu potravin a toho, zda byly vařené nebo nakrájené.

Cílem je pomoci průmyslu zabránit vyhazování potravin v hodnotě miliard dolarů, čímž dojde ke snížení emise skleníkových plynů.

Akce & video

13. 6. - 7. 7. Výstava léčivých rostlin

<https://medplant.med.muni.cz/vystavy/62-vystava-lecivych-rostlin>

5. 7. na festivalu **Beats For Love** bude **Green Creativity Arena** (second hand móda, fashion show, workshopy a sběr starých mobilů)

6., 7., 9., 13., 16., 17., 18., a 20. 7. Komentované prohlídky zámecké zahrady v Lysicích

<https://www.zamek-lysice.cz/cs>

1. 7. - 31. 8. Znojenské kulturní léto

<https://www.znojmozije.cz/event/4437>

8.-14. 7. Festival planet v Brně na Kraví hoře

27. 6. - 29. 8. Letní jóga na Solniční

<https://www.luzanky.cz/aktivity?detail=1&produkt=2&terminKonec=2024-08-29&terminZacatek=2024-06-27&vek=16-99>

Beyond zero: Třicet let cesty k uhlíkové neutralitě

<https://beyondzerofilm.com/>